

Latweeschu Awises.

51. gaddagahjums.

No. 20.

Treschdeenâ, 17. (29.) Mai.

1872.

Redakteera adresse: Pastor Sakranowicz Luttringen, pr. Frauenburg, Kurland.
Ekspedizija Besthorn l. (Meyber) grabmatu bobde Jelgawâ.

Nahditajs: Wisjannafahs sinuas. Daschadas sinuas. Wehl zil neizt par „rakstibu.“ Keisars Pehteris I. tas Leclais. Atbildos. Labbitas un preschu tirgus. Sluddinaschanas.

Wisjannafahs sinuas.

Parise. Kâ jau agrabl sunohts, us Franzijas runnas-fungu sapulzes pagescham no karraministara tappa ezelta karrâ teefa, preefch kurras buhs atbildu doht wisseem genera-feem un karrâ waddoneem, kas Prusischeem tai leclâ 1871/72 karrâ festungas waj karrâ pulkus padewusch. Stary scheem teefai nodobtoem arri pats Napoleons III., tamdeht ka pee Sedan padewees. Schis nu islaiddis grabmatu, kurrâ sakka, ka sawas Keisara rektes effoht dabujis no tantas paschas un ta stahwoht wehl pabr to runnasfungu sapulzi. — tamdeht preefch schis minnam nekahda atbildeschana par Sedanas padohschanu ne-effoht jadohd.

Jelgawâ. Tam leclam pulkam Jelgawas diakonises namma draugu par sinu, ka festdeenâ tai 13. Mai ta wezaka proh-wes mahja (Kursenneeze) par diakonises mahsu tappa eesweh-tita. Schi jau peekta diakonise, kas Kursenneeze. Arri wis-fas prohmes mahfas irr Kursenneezes. R. S—z.

Pehterburga. Muhfu Kungs un Keisars 6. Mai no Bertsoje Selo aibranzis un zaur Maskawu un Odesu eedans, nobrauzis us Krimu.

— „Wald. sin.“ darra sinamu, ka ta jama dselzella lihntja, no Kalkuhneem libdi Radswilischkeem irr apstirinata un Leepajas dselzella beedribai amehleta. Winaa sahffees gan 7 werstes no Dinaburgas pee Kalkuhnu muischas, buhs 185½ werstes garra un peewes pee Leepajas dselzella.

— Tai leclajam Pehterburgas pilsehtam zil eespehjams warretu wesseligu gaisu gahdabt, par to wiswiffadi dsid ruh-pejotees. Taggad irr nokpreests wiffas kapsehtes taisht labbi tahli ahrpus pilsehta; til tohs weemus Smolenskus kappus, kas jau juhmallâ gull, grihb pameit, bet zittus flehgt zeeri un to weetâ taisht 2 jaunus un leelus, 1 pee Maskawas zella un ohtu pee Pinnu dselzella. Tâpar grihb arri eerikht ihpachas dselzella lihntjas, fur behru rattu rindas sinamâs stundâs is-deenas brauks un lihkus libdi ar behrineeem aishwaddihs un braujejus atkal atweddihs atpakkat. No pilsehta dumas irr arri ta leeta rohkâ nemta, ka warretu Nemas uppes uhdeni pehz wiffahm winaa dallahm us to smalkabo israudst; jo wisseem Pehterburgas kaudihm ta leeta irr leclâ swarrâ sinant, to wiffu winaa meefas iddeenâ ar schi uhdeni eenemm, jo til to sunoht spehs pret daschahm kaitehm tahs ihsti derrigahs sahles pasneegt. Uniwersitetes professeeri no sawas pusses apuch-muschees wiffus sawus spehkus pee tam palihgâ suhriht. Bet darbs tatschu aijnemschohht 3 libdi 4 gaddus un massaschohht kahdus 8 tubst. rubl.

No **Widsemes** Walmeera aprinka. Sche pee mums schis pawaffaris irr bihs tahds, par kahdu no muhsu tehweem til effam dsirdejusch, ka pa Zurgeem eewu lohti seedejusch. Jau

no Mahras deenas eesahfahs stipris siltums libdi pascheem Zurgeem, fur gan staryâ bij arri kahdas pa-auffakas deenas. Bet jau Aprila mehnescham sahfoetes daschâs deenas siltums bihs libdi 20 grabdeem; 10. April dabujahm pirmu pehrtona ruh-scham dsirdeht. — Wezi laudis sakka ka ilgus gaddus ne-atiminoht wis til siltu un augligu pawaffari, ka schi. — Rudst gan daschâs weetas sche pee mums paslitki rahdabs — ta waina laikam gan buhs ta, ka ruddent nedabuja labbi eesalloht zaur to leelu leemus lihsham un nu Merzâ zaur nahtsahubahm tikka skahdeti. Bet lai nu Deews dohtu pehz schabda jauka un mihs-liga pawaffara — teem wafforejas augteem labbi isdohtees.

Hamburgâ schinnis deenas tohp noturreta leela ffohlmeis-teru konfereuze. Effoht kahdi 5 tubst. ffohlas fungi no wis-fahm Wahzlommes puffedm, ka arri wehl zittahm walstihm tohpâ sanakusch ffohlas buhschanai par labbu runnas turreht.

Wirtembergâ 19. (7.) Mai lohti stipra krusa leelu skahdi darrijust pee laukeem un dahseem. Ihpaschi ay Zibingas pilsehtu.

No **Persijas**, fur libdi schim til behdu sinuas atskanneja, taggad dsird, ka sebrgas wiffas mittejorees un ka Deewa sweh-tiba wiffas drumâs atspihdoht. S.

Daschadas sinuas.

No eekschemneem.

Latw. aw. 12. Nr. bij par kahdu latweeschu weest-bas un teatera wakkaru Dohbeles muischâ 29. Febr. pahr-spreeduma wahrds no kahda Dohbelneeka usralstihth. Tam pretti 16. nummurs nessa atbildas rakstu no ohtra. U scho nu atkal pirmâs spreedejs (Schannis) nau sawu at-bildu parahdâ palizzis, bet nemm sawa prettineeka teiku-mus lassitaju preefchâ isseweht, zil tee ihsti swerr. Bet kad nu mums jasakka, ka wiffas tahs stribdes leefmas wiswairabl greefchahs gar kahdu kupleju, kas tai wakkarâ tappusi dseddata, un schi kupleja zitteem, kas tur nebij, nau pashtama, tad zeram, ka neweens mums to par saunu newems, kad tahdu besgalla kamolu pa awisehm ne-gribbam walstih; jo ta stribdneeki nebuhs wis weendâs prahtos sadabujami un tee, kas paschi sawo kupleju dsir-deja, teescham leclais pulks jau sen paschi sinnabs, waj ta derreja par jaukumu waj nejaukumu tam wakkaram, waj buhweja jeb ahrdija. Sapienti sat!

Par **Dundagas** ugguns grehku redalzijai irr wehl schis rakks pefschthits ar to luhgsham to muhsu awises usnemt:

Daschadaschada walloda laudis isgahjusi par to Dun-dagas nelaimi, ta ka tam, kas pats nau flahht bihs, gruhthi nahfahs to pateesibu atrast. Tapedz no sawas pusses to skaidru pateesibu scheid gribbam isfluddinaht.

Swehtä nakti no 1. us 2. April sch. g. pulksten $\frac{1}{2}$ 211. wisseem laudihm pira dšikā meegā gulloht, Dundagas pagasta pastes puisis, kas pagasta namma peedšhwo un pa to laiku no kaiminu pirts pabrūhjis bija, no sawa kambara eeraudšija laidara jumtā un prohti wirs tahš laidara dakšas, kur muisčas kalpu lohpi stahweja, maju leefminu. To pašču gandrīh tai pašča laikā kahds schihds redsejis. Pasta puisis tuhdašin šleidsjās pagasta namma eedšhwo tajus mohdinaht; — schihds tāpat atkal waggari un zittus laudis, kas zitreis pagasta teefas namma peemih, mohdinajis. Kamehr laudis steigšhus no wissahm puffedm šahla šakreet leefma no breefmiņas aukas uspuhsta wissu laidara juntu jau bij pabrūhmuš, ka til wehl flepperu stalli, kas appakš ta pašča laidara schkindetu jumta bija, warreja eetapt. Zebšchu stallmeisters, waggare un laudis tur par fewi pašcheem nebehdadami pubhejufchees durwis, kas ar dšelsu stangahm un škruhwehm apzeetinas bija, attaisht un širgus glahbt, — tatschu tas ne-isdewahs, — leefmas par daudš ahtri tai breefmiņā wehja augtin auge un glahbeju laudis til ar mohlahm pašči warreja ismuht. Tā ikwissi 120 gohwju lohpi, aitas un 50 širgi bohja aišgabja. No laidara ugguns leefmas gan par gaisu gan par semmi tā wilni no aukas nestas un dšibtas pahrzehtahs us lungu stalli un wahguhši, kas appakš wena jumta un 180 šohlus no laidara un gluschi appakš wehja stahweja. Pils kufcheris, kam stalla un wahguhšes atfleghas, grubtā plauschu sehrgā šlins zittā dšihwojamā ehkā (stuhres muischinā aīs pils) us gultu gulleja. Tapehž ne til ahtri tā waijadseja atfleghas bija dabujamas, — tatschu laudis tohs šchetrus leelus lunga širgus no stalla israhwe, bet wissi ratti un rihki tā wissas arramas leetas šadegga. Dširksteles no deggošča ehdama un deggoščas schkindeles, no wehja nestas, us pilli, kas atkal gluschi appakš wehja 100 šohlus no pils stalla stahw, nokritta. Willei bija tohrnis jau no fenneem laikeem ar schkindetu juntu segts un šchetrakantigam pils eefšchplazim gandrīh gar wisseem šchetreem pils muhreem šohlu leewini ar schkindetu pajuntu bija, willei pašči dakštinu wirs dehlehm noklahs jumts bija. Us šča tohrna un leewinu išchuwufcheem schkindetu jumteem dširksteles un uggunigas plehwes nokritta, ka ihšā laikā šohlu tohrnis tā šohlu leewini, pa kurreem pils wirstahšā ta ihšena pee-eešchana bija, pillās leefmās stahweja. No turteenes pils jumtā un zaur durwihm un lohgeem pils istabās ugguns warren ahtri eefšrehja, tā ka pils eedšhwo taji, deenešt laudis, wirtšchasts freilene, wezzais mešchakungs, no Wahzu muhrneeka meisters, kas arri pilli eedšhwoja un šebbi nomohdā buhdams, ugguni jau ahtraki bija pamannijis, usmohdinati tikkai steigšhus par leewineem wehl warrejušči nokluht — ne sawas paščas leetas wissas paglahbuschi. Pašči zeenigi kungi Wahžemne miht un zeeniga dšimtlunga weetneeks un brahlis nowakkarā no pils us Dundagas Raugas mešča muischeli bija nobrauzis. Wissas šchahs ugguns breefmas no laidara lihds pils eedegschana tikkai $1\frac{1}{2}$ štundu laikā irr notikkuščas ar tahdu warren leelu ahtrumu tai breefmiņā wehja ugguns leefmas isplat-

tijahs. Tahds leels tahli tahli špīhdofsch ugguns grehts nu gan laudis no wissahm puffedm, lai arri buhtu naktš laikā, darrija šakreenam. Wissi nu gan wehlejahs glahbt, bet Deewam šehhl dšehschami rihki tā dšchas reddeles (treppes) un šponni lihds ar laidaru un stalli bija šadegguschas un arri ne wissai daudš nebija un kas wehl atrohnamī, tee atkal newissai tuwumā bij dabujami. — Tatschu laudis ar drohšchu širdi, dašči par few pašcheem nebehdadami, ar šiprahm rohlahm, ar kreetnu publi dewahs pils istabās eefšchā leetas glahbt; un arri ar Deewa palihgu dašchas leetas irr paglahbuschi un us flehti un zittahm ehlahm aišneffuschi. Bet tikkai daudš un ne tahš lehtatahs mantas ar ugguni aišgabja, tapehž ka ugguns til warren leels bija un leewini un treppes ahtri bij no deggušči un leetas zaur lohgeem, kas augsti pahr semmi stahweja, bija janolaišch. To pašča tohrna jumtā, kad šahjis degt, duhšchigi zilweli pa wezzahm, tumšchahm, nedrohšchahm treppehm bij usgabjušči, bet ka dšehschami rihki un uhdens tai leelā ahtrumā nebija dabujami, winneem it negribohht bij ja-atlaidšchahs. Par tahdu publihu glahbeju prahtu, drohšchu širdi un kreetnu publi mehš it no wissas širds wisseem glahbeju laudihm pateizamees ne muhšcham to ne-aišmirdami. — Gan nu arri teefa irr, ka tai leelā kauschu pulkā, kas tur bij šakrehjis, arri at-raddufchees tahdi, kas tikkai šlattijahs un ne ween tikkai šlattijahs, bet arri — sagga! Wiswairahk wiini no wihna pagrappa ne ween wihna butteles — un newissai masumu — neglahba, bet isdšehra un nosagga, ka arri hawanna zigarus no istabās nehma un šmeheja un nosagga un arri dašchas zittas leetas aišrahwa.

Bet nebuhs dohmaht, ka tas wairahk Dundagā buhtu notizzis ne tā tas, Deewam šehhl, pee ugguns grehkeem zittās weetas pilsehtōs un us semmehm, kur šipra poližeja leetas nesarga, mehds notikt. Lai buhtu šinti blehšči tur bijušči, tad teem nebuhs gohda laudis, kas tur arri bijušči un sawus šweedrus no mihlestibas islelja, un wissu pagastu lihds apkengahht un gohdu teem laupihht. Pagasta waldschana ohtrā deenā lihds ar weetneeku pulku, wissi Dundagas šaimneeki un muischas arrendatori, gandrīh wissi Dundagas laudis saweem, no Deewa bahrgi norahteem kungeem, tahdu labprahtigu, mihligu, palihdšigu širdi rahdijušči, ka tas winneem par gohdu un wisseem par preeku irr. Pagastš patš no fewis apnehmahs lihds ar muischu arrendatoreem kungam laufus apstrahdaht un materialī peewest, turklahht arri katram ššpam 20 rublus eefšchinkoja fewim atkal lohpu špalwinu raudšihht.

No ka ugguns iszehlees, tas nau šunams, bet kad lehnā un apdohmiņā prahtā to pahrdohma, tad tai wallodai, kas šalka, ka ugguns tihšči no kahda Dundagas pagasta lohžella peelaišš, šipri ween jaturrahš pretti, jo wisleelaka pufse no Dundagas laudihm saweem zeenigeem kungeem wissā šhinni laikā un ihpašči šhinnis behdu deenās tahdu labprahtibu pateefšbā un darbōs parahdijušči, ka grehts buhtu us tahdu wallodu ustapt. Ja tas ugguns nau no ne-apdohmibas netihšči iszehlees, bet zaur blehšchu bešdeewibas un šlepkawu negantibas eefahžees,

tad tas teefcham tiiklai fweſchu pafaules pohſtitaju negantibas darbs warr buht. Mehs tiiklai, paſemmodamees appaſſch Deewa warrenas rohkſas un wiinna ſchehlaſtibai uſtizzedamees, ſawam mihtam pagaaſtam, ſaimneekem un laudihm no wiiffas ſirds par wiinnu labbu prahtu, freetnu publiuu, glahbſchuanu un polihdſibu pateizamees. Lai behdu un preeku laikds uſtizziba un mihleſtiba pagaaſtu un muhs us behrnu behrneem ſaweeno un derriguſ darra ſtrahdaht Deewam par gohdu un zilwekeem par labbu.

Dundagas dſimikunga weetneeks un brahlis

Th. von Sacken,

preekſch ſewis un ſawa brakla.

Widſemmes gub. awiſes iſſluddina, ſa pehz Keiſara pawehleſchanaſ ar ſcho 1872. gaddu ſahleht irr wiiffa lahtſchu apſahrt waddaſchana deht pelmas un laudihm par johkeem, pawiffam aiſleagta un ſa wiiffahm lauku un pilſehtu polizejahm zeeti us to buhs raudſitees, ſa ſchi likuma pahrlahpſchana tohp pehz likumeem apſtrahpeta.

Pehterburga. Keelſirſts Alekſeis Alekſandrowiſch wehl tabla jekta buhdams newarr zerreht pee politechniſkas iſſtabdes atwehſchanaſ klaht buht. Wiinna weeta leelſirſts Konſtantins Nikolajewiſch irr uſneehmees par gohda preſidenti buht.

— No Liwadijas (Krimma) tohp ſirnohts, ſa ar muhsu augſtas Keiſarenes weffelibu eimoht wiſs pehz prahta. Tas filts deenwiſcha gaiſa un tas jaukaiſ laiks azzihm redſoht ſtipinajoht Majeſtetes ſpehtus.

Maſkawâ no 3. lihds 13. Auguſtam tabs noturreta ſapulze no meſchu kungeem un kohpejeem. Ta leeta irr uſnemta no domehnu miniſterijas un grihb ſchinni ſanahlſchana daudi leetas un jautaschanaſ pahſpreeſchana nemt par meſchu audſinaſchuanu, kohpſchuanu un illectaſchuanu. ſas ſapulzei grihb kahdas jautaschanaſ meſcha leetas preekſchâ likt, tam tahs ja-uſdohd lihds 1. Juni (Pehterburga domehnu miniſterijas nammâ).

Olonez gubern. weenâ paſchâ aprinki iſgabjuſchds 1¹/₂ gaddds irr zaur wilkeem un lahtſcheem ſaplohtiti 1080 lohpi. Daſchds nowaddds ſemneeki us to ſamettuſchees, ſatram, ſas wilku noſchauj. iſmaſſaht pa 10 rubl. S.

Kahda ſtarpiba! Zil lohti Kreewu waliti ta brandwihna andele un tahs walſts eenahlſchanaſ no brandwihna auguſchâs, to redſam no ſchihm ſinnahm:

1722.	gaddâ no brandw. krohn. eenahza	1,184,950 rubl.
1750.	" " " " "	2,666,909 "
1770.	" " " " "	5,709,396 "
1800.	" " " " "	12,623,949 "
1820.	" " " " "	25,443,137 "
1840.	" " " " "	36,366,292 "
1850.	" " " " "	52,433,337 "
1855.	" " " " "	68,799,423 "
1859.	" " " " "	127,769,480 "
1869.	" " " " "	137,279,371 "

(Pehterb. wahz. aw.)

No ahrſemnehm.

Berline. Biſmarkam preekſch aiſbrauſchanaſ wehl bij rakſts peeſubſtitbs, ſur 47 tuhſtſoſchi ſewas wiinnam to luhgſchuanu neſs, lai wehl pawilzinajoht ar Bruhſchu

larra deeneſta likkumu eewefchuanu Uſſaſſâ un Lottrinâ. Biſmarks ſmalſki atbildejis, ſa tas neſtahwoht wiinna ſpehta, bet zil weeglinaſchanaſ buhſchoht darrams, tas notikſchoht; luhds lai eſſoht ittin meerigas, gan drihs paſchâs redſeſchoht, ſa wiiffa ta cerikte nemas tik ſmagga nau, bet buhs pateeſi teizama.

— Ta leeta, ſa pahweſts irr aſtuhmiſ to no Wahſemmes Keiſara par weetneeku iſwehletu Hohenlohe, irr gan leelas nepatikſchanaſ Wahſemmes zehluſt. Biſmarks walſtaraht ſcho gaddijumu aiſnemdams ſazzija: "Manni kungi, eſſeet drohſchi, mehs ne-eſſim wiſ us Kanoffu. (Ka laſſitaji ſinnahs; Kanoffâ 1077. gaddâ p. R. Wahzu Keiſars Heinrich IV. us to diſſako paſemmodamees nahza pahweſta Gregora VII. preekſchâ un to kâ nabags grehzi-neeks noluhdſa.) Mehs nu redſam, ſa walſtſablſchana to peepraſſa, lai ſkaidri walſts likkumi wiiffahm kattoſu leetu juſſchanaſ pretti ſtahjabs, tahs lihdsſchinnigahs ſaites to neſpehſ iſdarriht. Bijju zerrejis eekſch Hohenlohe ſirſta pahweſtam ſubtiht wihru, ſas wiiffahm muhsu darriſchanaſ ſtarp pahweſtu un mums jektu ſinnatu lihdsinaht, bet muhsu weetneeks nau peenemts. Gan walbineeki ſawâ ſtarpâ to ſmalkumu rahdahs, ſa weens ohtram leek peepraſſiht, pirms to weetneeku noſuhta, waj buhſchoht ar to ar meeru, bet to tik darra no ſmalkuma. Un warru ſazzihht, ſa eekſch wiſſeem teem 21 gadddeem, ſur tohs walſts amatus weddu, wehl neweenu reiſ to neeſmu peedſihwojis, ſas taggad Wahzu Keiſaram no pahweſta bij japeeredſ. Warru tik tahdu gaddijumu noſchehloht, bet ſawu kattoſu pawalſtneeku labbad walddiba nepeekuffihs us to diſhtees, ſa tatschu warretu rohbeſchu atraſt ſtarp laizigas un garrigas walddiſchanaſ warru." Biſmarkam pretti Windhorſts atbildeja, ſchim leekotees, ſa pahweſts ne-eſſoht nemas tik nepareiſi darrijis, jo Hohenlohe ſirſts eſſoht kardinalis un pahweſta kalps. Kungam tatschu eſſoht weeta runnaht, kad wiinna kalps pee ſweſcha kahdu amatu uſnemmoht. No tad Wahzu Keiſars teiktoht, kad pahweſts kahdu Wahzu generali par ſawu wehſtneeki jektu. Biſmarks johlodams atbildeja, ſa ſchis tuhdaſ ar meeru buhtu, ja pahweſtam patikſu Wahzu generali par ſawu weetneeku nemt; un waj tad agrahht ne-eſſoht jau kardinali bijuſchi par laizigu walddineeku weetneekem (Franzija: Micheliu un Mazarin).

— Urru ta leeta atkal aiſnemſ wiſſus walſtarahts, ſa grihb ihpaſchus likkumus iſgabdaht, zaur ko Jeſuitu muhsus, ja nepawiffam no Wahſemmes ne-iſraida, tad tatschu wiinnu leelâ warrâ ſalaufch.

Wahſemmes larra ſpehta leelumſ irr us 1873 gaddu noſpreeſts tahds: 1) Kahſeneekds: 277,776 ſaldati, 9674 wirſneeki, 948 dakteri, 474 ſlinſchu meifteri 4356 ſirgi. 2) Zahijejds: 65,274 ſaldati ar 2350 wirſneekem, 313 zilweku — un 534 lohpu daktereem, turkloht 69,161 ſirgi. 3) Pee artilerijas 42,455 ſaldati ar 2211 wirſneekem un 15 tuhſt. ſirgeem. 4) Pioneerds 9566. 5) Weſumneekds 4180 u. t. j. pr. Wiſſus kohpâ ſalkaitoht buhs 17 tuhſt. wirſneeku un 400 tuhſt. ſaldatu.

Fränzijs no daudis feeweefcheem leelas dahwanas fa-
meftas un par to irr taiſihts ehreſchku krohnis no ſchlihta
ſelta, ſo nu pahweſtam par ſihmi, ſa winna zeerſchanas
tohp atſihtas, us winna dſimſchanas deenu buhs noſubti-
juſchas. (Pahweſts Pius IX. irr dſimmiſ 13. Mai 1792.)

Parife. Augſtjam Frantſchu generalim Baſehnam,
kaſ aiſpehn neſpehdams ilgal' turretes Mezz feſtungu lihdi
ar wiſſu to leelo armiju eefſchâ atdewa Pruhſcheem, irr
taggad janabl ihpaſchas augſtas karra teefas preeſchâ,
kaſ par to ſpreedihſ, waj wiſſa ta nelaima nau Baſehna
waina. Generalis patſ irr lihſt appakſch wakſe; gan
winnam eerahdijuschi leelu ſtaltu pilli un neleek it ne pee
kam truhkt, bet ſaldati preeſch wiſſahm durwihm. Ia
iſmekleſchana jau irr ſahkuſes un nemſes labbu laiku.
Baſehns griiboht par leezineekeem uſdoht Pruhſchu gene-
ralus. Deews ſinn, kâ nebadſinam ees, jo daudis leezi-
bas irr ſalaſſitas, kaſ wiſſas irr pret winnu.

Wehl zif nezif par „rakſtibu.“

Wirſrakſtu eeraudſidami, zeen. laſſitaji lai nedohma,
ka es ſchê griibbetu kahdai rakſtiſchanas wiſſei prettotees
jeb alkai pa kahdai eet; to ne, to lai augſti ſkohlotee
darra. Bet es griibbetu ſchê daudis maſ kahdu eewehroju-
minu iſſajizht, kahdu patikſchanu un atdurfchanohs tahs
daichas jaunâs ortograſſijas, ſtarp mahju laudihm, pa
dalkai atrohn.

Zeen. U. Bielenſtein mahzitajs, Latw. U. peelikſ.
Nr. 15. par rakſtibu minnadams, griib ſinnahſt waj mahju
zilweks neperdaufſtohs kad eeraudſitu rakſtibâ dubbult-
ſchanu atmeſtu. „Mahjâs“ ſtarp ſemmi ſkohloteem un
neſkohloteem dſihwodams, waretu gan ſajizht, ka mahju
zilweks „tizibu“ u. t. pr. eeraudſidams un laſſidams ne-
peedauſtohs wiſ. Eſmu daſcham, doudis maſ wehriam,
nemaſ ſkohloteem laſſitajam dewis Baltijas wehſtneſſi un
daſchu zittu grahmatinu, kur dubbultſchana iſſlaiſta, laſ-
ſiht, un iſlaſſa ittin rihtigi un nemaſ zittadi, kâ kad
buhtu dubbultohſ. Arri to o beſ h ittin rihtigi iſſauz;
tikſai pee teem zitteem ſkonneem burteem, beigu pantâ,
daſcha nogallinaſchana beſ h ihſti neſchkirahs.

Taurina Gedarta l. rakſtiba, to s ſahloht un widdu
eeraugohſ, laſſiſchana atdurrahſ gan. Kaſ daudis maſ
ſkohlâs mahzibâ eepaſinnerſ, taſ to s rakſtibu, zif nezif
zauri ſkattijis, lai gan neka wingri, taſchu iſlaſſa gan;
bet neſkohloteem tahdu rakſteenu laſſohſ lohti miſſejahſ
un newarr us reiſi gruntigi zauri iſlaſſiht. — Pa leelakai
dalkai Latweeſchi, zif eſmu redſejis un dſirdejis, zeeni un
rakſta tahdu rakſtibu, kahda ta taggad Latweeſchu awiſes
eeweaſta; eſmu dſirdejis apleezinoht, ka ta winneem eſſohſ
ta mihta un patihkama. J. S. B.

Keiſars Behteris I. taſ Ceelais

kâ wiſch ſawus pawalſtneekus mohdinajis no garra tumſibaſ
un kuhtribas us garra mohdribu un tiklu ſtrahdaſchana.
Nem. 13. 11—14.

Kad Behteris ſarunnajahſ ar Le Fort, par ah-
ſemju karra ſpehkeem, kaſ mahtigi eemunſtereti, tad wiſch

atſinna jo pilnigi, ka jebſchu Kreemu ſemmê lauſchu ſkaiſtis
leels, tomehr ahſemju walſtis ar maſaku zilweku ſkaiſti, bet
ar gudri eemahziteem karra ſpehkeem, irr daudis ſpehzi-
kaſ, kaſ kauſchanas laukâ mahſ ſtrahdaht warrenus dar-
bus. — Kad Behteris Le Fortam praſſija, lai ſchis
taiſui atbildohſ, ko labbu wiſch dohma un ſpreech par
Kreemu karra ſpehku, tad wiſch atbildeja, ka winnam
eſſohſ jadohma, ka tee karra wiſri, kaſ wiſſi weſſeligi,
gari no auguma un plezzigi, ſpehziigi wiſri, gan buhtu
ihſti derrigi ſaldati, ja ween tee buhtu eemahziti karra
munſturi un ja teem nebuhtu muggurâ tahdi gari ſwahri,
kaſ pee iſchaklas (meeſas pantu) lohjeklu lohziſchanas,
teem irr par reebigu kamelli. Ahſemju ſaldateem un ihpa-
ſchi Dahnijas ſehnina gwardijas pulkeem eſſohſ derrigi,
weegli un kohſchi mundeeri. Behteris paſmeedamees ſak-
ka: Waj arri tee garree ſwahri nau derrigi? Sakki man,
waj newarru dabuht redſeht tahdu mundeeri, kahds teem
Dahnu ſaldateem? — Le Forts apſohlja, mehginahſ
raudſiht, kur tahdu uſeet.

Le Forts aiſgahja pee ſkrohdera, kaſ patſ Dahnis
kuhdams mahjeja Dahnu ſaldatu mundeeri ſchuht. Wiſch
likke ſkrohderim, lai mehru nemm, peekohdinadams ar to
darbu ſteigtees. Par diwi deenahm mundeeri bij gattawſ.
Le Forts to apwilzis gahja pee Keiſara. Behterim tahds
mundeeri bij pa prahtam. Taſ bij praſſis ſaldatu mun-
deeri, bet nu wiſch ſewim likka paſchuht offizeera mun-
deeri. Kad Behteris arri to atſinna par derrigu, tad
wiſch pawehleja 50 ſaldatus ſagehrbt tahds mundeeriſ.

Kad Keiſars winnam pawehleja, lai tohs 50 wihrus
iſſaſſohſ no ſtelizeem, tad Le Forts kuhlin ſteidsahſ ſcho
pawehleſchana iſpildiht.

Schohs karra wihrus ſagehrbtus jaunâs mundeeriſ,
Le Forts eemahzija ar karra eerohtſcheem pareiſi munſtu-
reht. Schis darbs winnam iſdewahſ weeglahſ, ne kâ to
bij dohmajis; jo ſchi jauna, wehl neredſeta munſture-
ſchana teem eegehrhteem ſtelizeem til lohti patikſa, ka tee
mahzijahſ ar preeku. Le Forts Behteram negaidamu preeku
griibedams ſataiſiht. — par ſtundu agrahſ ne kâ ſtelizi kam
us wakſi bij ja-eet, — maſcheereja ar ſawu eemahzitu kom-
paniju us Keiſara pilli. Pils tumunâ wiſch pawehleja
bungohſ. — Behteris ſchahdu trohſſni dſirdeedams ſtei-
dsahſ pee lohga, un par wiſſu to noturretu munſturi, ko
te dabuja redieht, parahdija ſawu Keiſariſku labpariſ-
ſchana, bagati apdahwinadams ſaldatus ar nau du un pa-
zeldams Le Fortu par ſchihſ kompanijas kapteini.

Bet nu taſ Ceelais Keiſars Behteris pirmais
runnaja ta: „Es Patſ karra deeneſti griibu dohtees,
griibu eſahkt deeneht no wiſſemakâ ſaldatu. To Es
atrohnu par derrigu un nohtigi wajadſigu. So, kad
Man buhs zitteem pawehleht, tad Man Pa-
ſcham buhs wiſpapreekſch mahzitees paklau-
ſiht un kaſ zittus griib pamahziht, tam
buhs to darbu paſcham labbi ſapraſt.“

Kad Behteris praſſija, karra eſſohſ ta wiſſemakâ
weeta kompanija, tad Le Forts atbildeja, ka jebſchu bun-
dſeneekſ eſſohſ taſ wiſſemakâis, tomehr wianna amatſ
karra pullam eſſohſ lohti wajadſihgſ.

Behteris pawehleja, lai winnam paschubj bundseneeka prastu mundceeri.

Kad mundceers bij gattaws, tad Behteris cestahja saldatu deenestâ. Moskawas tuwumâ uszehla lehgeri ar telihm. Te Behteris deeneja, wispirmahk par bundseneeku, tad par saldatu, par korporali, unteroffizzeeri, lihds parutschika gohda kaphsflim.

Lehgeri nolikdams sawu Keisarisku gohdibu, istuffschodamees no meefas luttinaschanas, cestahjâhs prastâ saldatu kahrtâ. Papreeksch winsch saldateem peefohdinaja, lai winnu usskatta ne zittadi, kâ ween par prastu saldatu. Saldatu kahrtâ winsch pahritikka no tahs schelawinas un prawianta, zit pehz likkumeem, ikweenam saldatam buhs dabuht. Winsch gulleja ar saldateem weenâ un tanni paschâ telt', panesdams nakts wehsumu un deenas karksumu, utin tã, ka winsch us to ween buhtu dsimmiis, nekãs warahl nebuht, kâ ween prastis saldahts.

Tahda istuffschoschanahs no sawa Keisara gohda, tahda preekschshime, ko reiti ween pasaulê dabu redseht, parahdija sawu spehlu pee kreemu walts pawalstneekem, un dauds leelaku spehlu, ne kâ wiffas pamahzifchanas us paklausibu, ko ar wahrdeem ween isteiz.

Pats Keisars nokahpdams no augsta waldischanas trohna padohdahs sem likkumeem, usmannihgs pallausfa sawa unteroffizzeera un offizzeeru isrihkoschanai! Kursch te cedrohschinatohs nepallausiht likkumeem?!

Kreemufemmes pawalstneeki redsedami un dsirdedami scho brihnumu, eenehma un paturreja to wahrdu, ko Keisars runnajs, sawâ firdi: Kas zitteem grihb pawehleht, tam wisapreeksch pascham buhs mahzitees pallausiht, un kas zittus grihb mahziht, tam buhs pascham to darbu labbi saprast.

Schi kompanija ihfâ laikâ pee-auga par regimenti. Siche dauds muishneeku dehli nahza deenesti. Bet pehz Behtera preekschshimes, wiffrem no pascha pirna kaphsta par prastu saldatu deenestâ bij ja-cestahj. Wiffrem bij mahzitees usmannigi pallausiht, pirms teem ta waffa tiffa dohta, pa-augstinatâ gohda kaphsfl, par zitteem pawehleht.

No schihs kompanijas ta pirna leibwardija zehlahs, Preobraschenskoi un wehlahk ta ohtra Semenowskoi regimente. — Gordon, atlaists no Dahnijas lehnina deenestâ, cestahja Keisara Behtera deenestâ un eerikteja treschu regimenti no 5000 wihreem, pa leelakai dallai no Wahzsemneekem un zitteem ahsemju laudihm. Le Forts sakrahja zettortu regimenti no 12,000 wihreem, kas arri pa leelakai dallai pastahweja no ahsemju laudihm, kas wiffi ar preeku deeneja Behterim. Behteris uszehla Le Fortu par generalu par scho regimenti. Winsch kâ ihstems meisters sinnaja mahziht sawus saldatus eeksch munstures.

Behtera karrã spehks bij pee-audsis us 20,000 wihreem, kas bij labbi eemahziti ar karrã eerohscheem munstureht. Taggad winsch grihbjeja sinnaht, waj schee wiffi karrã sinnaschanãs tã eelaustiti, ka tee, ja nejauschi karsch

izeltohs, eenaidneekus spehbj uswarreht. — Us to winsch pawehleja diwi lehgerus zelt un tohs apzeetinacht ar skanstihm un no sawa karrã spehka weenu puffi weenâ un ohtru puffi ohtrã lehgeri dalliht. Schihs apzeetinatas weetas bij weenam pulkam ar karrã eerohscheem apbrunnotam, ar sturmi nemt, bet ohtram pulkam prettineekem pretti turretees un tohs aisdihht prohjam.

Behteris pa tam ne-aismirsa wis sawus leelus waldischanas darbus; bet winna warrenais waldineeka garã, wiffas sawãs darrifchanãs — te lehgeri kâ prastis saldatã unteroffizzeera pawehleschanai kalpodams, un atkal par stundu wehlahk pee augsta senata pilli, likkumus dohdams — atspihdeja kâ brihnumã pa wiffu Ciropu.

Pa tam tas laiks atnahza, ka Behteris pawehleja, lai winna karrã pulki weens pret ohtru sawus spehkus mehginga. Ikweenã duhschigi zihnijahs prettineekus uswarreht. — Schi karrã spehle pascham karrã spehtam par islusteschanohs, padarrija dascham karrotajam rehtas, dasch gulleja isschlauku gar semmi, arri Le Fortu eewainoja lihds affinihm. Behteris par tahdu duhschigu zihnischanohs parahdija sawam karrã pulkam sawu Keisarisku labpatifschanu, bet Le Fortu pa-augstinaja par generalfeldmarschallu.

Behteris labpraht zeenija tohs mahzitas ahsemju wihrus, kas winna deenestâ eenahkluschi, eeklausija winnu padohmu pee derrigahm walts eerikteschanahm; bet turkflaht winsch sinnaja zeenihht tschaklu, usmannigu garru arri pee saweem pascha pawalstneekem. Kur winnam gaddijahs useet kahdu jaunekli, kam jautrs garã, par to winsch gahdaja, lai tahds tohp isskohlohts, ka tas paleek par derrigu wihru. Tã tas notiffa ar Mentshikowu.

Mentshikows no semmas kahrtas wezzakeem dsimmiis, jau pa-audsis jauneklis, deeneja Moskawã pee kahda beklera un staigaja, pihragu muldinu us plezceem nesdams, pa pilsehta celahm, ar skannu balfi faukdamã un isslawedams sawu prezzi; turkflaht winsch daschadi johklojahs. Bet pee tahdas gudras johkoschanahs warreja nomannihht winna garra jautribu un gudru sapraschanu. Winsch mahzeja gudri tehrseht un pirzejus peelabbinacht pee saweem pihrageem un tã winnam isdewahs ihfâ laikâ sawu isskohlitu prezzi pahrdohht. Ikdeenas, sinnamã stundã, winsch ar sawu pihragu muldinu atnahza arri pee pascha Keisara pils, kur winsch sawu prezzi isskohlidams, ar walts saldateem jautri tehrseja, teem daschadus lustigus stikkus stahstidams. — Kad kahdu deen' uslawehts sinnamã stundã ne-atnahza, tad walts saldati apjautajahs sawã starpã: Kas jelle schodeen Mentshikowam lehzees, ka tas ne-atnahk?

Kahdã deenã, kad Mentshikows atkal raddahs pee Keisara pils, tad weens wezzihgs gwardijas saldahts usnehmahs winna leeku tehrseschanu apraht un winnam mutti aishahst, lai te pee Keisara pils aylam dauds nestikklojahs. — Bet Mentshikows sinnaja tik gudri aishbidinatees, un tik ehrmigi usleeliht sawu amatu, ka wiffrem zitteem saldateem, kas to dsirdeja, bij jasmeijahs. Bet

mezzais gwardijas saldahts par to jo piktali cedusmohts, to jaunelli tublin us weetas aschi buhtu pabrmahzijas, ja Behteris pilli to nebuhtu redsejis un lohgu atrahwis wakkā, pawehlejis, lai to jaunelli ne aisteek.

Behteris pawehleja, lai Mentschikows nahf pilli eefschā, un kad winsch Keisarim us wiina jantafchanahm riktigi un gudri sinnaja atbildeht, tad winsch to patureja pee sewis, fazzidams: „No tewis fawā laikā warr tapt derrihgē wihrē. Bihragus arri mulkis proht pabrdoht, bet jautru samannigu prabtu zittā weetā warr bruhkcht.“ Behteris patureja Mentschikowu pee sewis par fullaini, liffa winnu labbi flobloht; bet Mentschikows mahzijahs Keisara schelastibu ar pateizibu atsiht un fawā deenestā fawa Kunga un Keisara labpatilfchanu sinnaja pelnitees.

Behteris rihtōs agri mehdsā peezeltees, scho eeraddumu winsch patureja wiffā fawā dshiwibas laikā. Rihtōs pulksten 4 winsch iszehlahs no gultas. Ap 6 winsch aifbrauzā us admiraliteti*), tad pee senata un pee zittahm augstahm teefahm. Ap pulksten 1 maltiti pa-ehdis winsch pahru stundu atdusseja deenwiddu. Pulksten 4 pehz pūdeenas winsch fagaidija rapportus par tahm waldischanas leetahm, kas wakkar bij isrihkotas. Bet paschā wismasalā leetā winsch mihleja pateesibu un praffija pateesibu un ustizzibu no wisseem pawalstneekem.

Dauds gahrēdi ehdeeni un riktes winnam nepatiffa; wiina mihfakē ehdeeni bij: skahbi kahposti, putra, studin, siwena galka ar krehjumu, falks zepets ar gurkeem, zuhku schkinkis un Limburgas feers. — Kad Limburgas feers gaddijahs pehz wiina gahrshas, tad winsch to liffa preefsch sewis ustaupiht. Kahdu reis winsch ehda tahdu feeru, kas winnam labbi fmelejeja. Pa-ehdis winsch panemm mehru, ismehro atliffuscho feera gabbahu un wiina refnumu un garrumu peeraksta us tabfeli. To darrijis, pawehl lai ehdeena dewejs nahf, kam winsch pee-fohdina lai scho feeru usglabba, jo tas effoht kohti gahrēds. Dhtrā deenā ehdeena dewejs scho feeru usfuhta us Keisara galda. Behteris wispiimahf feeru ismehrojis, parangahs tabfelē, atrohn ka gandrihs puffe no ta truhkft. Pawehl ehdeena deweju faukt preefschā. „Salki man, kalab mans feera gabbals palizzis til mas?“

Tas nedrohfschi atbild: „Majestete, dohmaju ka nau wis masahls, ne kā wakkar bij.“

„Bet es dohmaju, ka irr gan;“ tā Behteris feeru mehrodams fakka, „raug schē, wakkar tas bij til garsch un til refnōs, reds zil truhkft. Bet es tew pawehleju, lai tu to labbi usglabba. Kurfsch tas, kas no manna feera naschlejis?“

Ehdeena dewejs bahls kā lihks, fahihjees trihz kā apfes lappa. Behteris fagrahbi needru rohkā uswell ehdeena dewejam gar mugguru: „Pag es tew atgahdinafschu ustizzigam buht un mannas pawehleschanas peepildiht.

Behteris ruhpejahs arri par to, lai wiina pawalstneeki mahzahs tauipigi dshwoht. Pats tauipigi dshwodams winsch gribbeja pawalstneekem doht labbu preefsch-sihmi. — Kahdu reis ar generalēem ruunadams pa lohpihu isturteschanohs, winsch fakka: „Man pascham islahpitas sekkes kahjā!“ — U to generalis atbild: „Keisariska Majestete gan warretu wakkah nelahpitas jaunās sekkes.“ — Behteris fakka: „Kalab man puswakkatas sekkes semmē weft, kad tahs warr islahpiht un wakkah?“ Generalis smaididams ruuna: „Bet Keisariska Majestete teem sekku fabrikanteem dohtu wairahf pelnōs, kad jaunās sekkes wakkatu.“ — „Aha,“ Keisars atbild, „wehl manneem fabrikanteem nau wis til dauds manufakturū“), zil Keewusemmei wajjadsihgē irr, wehl tahs tohp ewestas no ahrsemmehm. Kad fawā laikā preefschu krahjumam nebuhš weetas Keewusemmē, gan tad es gahdajchu, ka tahs warr pahrweft us ahrsemmehm, lai pawalstneekem nahf pelnōs no turrenes; bet taggad mums wisseem jadsihwo tauipigi.“

Behteris, fur wiinu lubdsā kuhmās, labprahf nahza us kristibahm; flimmu mahli winsch mehdsā us peeri nobutfschoht un weenu rubli pabahft sem galwas spilwena.

Kahdā wakkarā wehlu Behteris ar weenu sirgu un fullaini brauz pa Moskawas eelahm. Brauzoht wiinam eekriht azzis gaisch swetschu spohschums, kas no weena namma pa lohgeem spihd. Sirgu apturrejis Behteris fuhtha fullaini eefsch to nammu un leel praffiht, kam tas peeder? Sullains atnahf ar to sinu, ka tas nams peederohht weenam teefas fitterim. — Keisars fakka: „I, tu mulki, tas newarr buht. — eij ohtreis un praffi ihstēni, kam tas nams peeder. — Sullainis atnesē ohtreis to paschu atbildu, istahstidams, ka fitteram schodeen dehlinsch kristibās, taggad weft fanahkufchi us kristibahm. — Behteris islahpi no wahgeem un ee-eet nammā apfweizindams wefus: „Labwakkar, manni lungi, garram braufdams eeraudsihu gaischu swetschu spohschumu un dabujis dshdeht, ka tē kristibas, eenahzu (us tehwu pagreedsamees) tew laimi wehleht us tawa dehlina peedfimschanu. Ko labbu mahte darr? Waj irr spirgta? Waj warru dabuht wiinas redseht?“ — Siktērs pawadda Keisari pee flimneezes gultas kambari. Keisars tai nobutfscho peeri, pastumdams weenu rubli sem galwas spilwena, tad isnohzis, wisseem ar Deewu fazzijis, iscet ahrā un aifbrauz.

Dhtrā rihtā Behteris aifuhtha offizeeri pawehledams, lai fitteru fanemm zeet, bet kluffam bes lehruma, tā ka wahja behruu mahte nedabu to sinnaht, lai ta ne-istruh-zinajahs.

Siktēri atwedd Keisara preefschā. Behteris pateizees par wakkareju mihligu usnemfchanu wiina dshihrēs, praffa fitteram, waj winsch effoht muishneeks un zil tam muishu?

Siktērs drebbedams atbild, ka winsch neds muishneeks neds tam kahda muisha effoht. — Behteris praffa: „Kam dehl tu effi?“ Siktērs atbild: „Mans tehws irr

*) Admiralitete, irr waldischanas un teefas weeta par katra spehku us jubras.

*) Manufactures irr kahdas fabriku prezes, kas ar rohkahm bes ahmura walihu irr isstrahdatas.

frihwereis." — „Waj seewu aprommoht, warbuht tew bagabts puhres peedahwahts?" — „Mannai seewinai nebij puhra, turpretti ta irr gluschi bes montas." — „Pehtereis bahrgaki usrunnadams prassa: „Kur tu to naudu nehmi, nammu pirkt un leelas gohda dshires sagahdaht?"

Sifters zellös nomettees runna: „Keisariska Majestete, pee mannas mantas nepeelihp neweens netaisns grassis. Ier dauds bagati muischneeki (schobs winsch ar wahrdeem perwinn) kas sawa starpä stihdejahs un sanihdufchees zits zittam spihthedamees firdsehstus darrija. Man irr loimejees wiinu stihdeschanaas ar labbu islibdsinaht, wiinu eedufmotas firdis remdinahht un draudibä faweenohht. Paprecksch tee sawa starpä bij paschi fihwee eenaidneeki, taggad wiinu dshwo fä labbi brahli meerigi. Schis darbš man idewahs un es prezzejohs. Es to ne-esmu darrijis leelakas pelnas gribbedams dshht. Mans firdsprecks bij man par pilnigu atmaksu. — Bet, par manneem publineem irr schee wiffi pateikdami manni bagati apdahwinajuschti, ihpaschi talab, fa tee pasargati no gareem prajeffeem kas firdis ehdina, un fa wiinu firdis taggad faweenotas mihlestibä. Es ne-esmu gribbejis nekahdu atmaksu, bet tee jo bagati man dewuschti, fä fa esmu warrejis nammu nopirkt un us sawa dehlina kristibahm draugus pameeloht."

Pehtereis tam waku dewis isrunnahht, atbild: „Esmu tawu grehku fuhdeschann dshrejis, un ja tikween to grehku, tad lai Deews tew tohs peedohd. — Bet ja tu effi dahwanas nehmis, taisnibu par netaisnibu un netaisnibu par taisnibu pahrgohsidams, un ja tu stihdes leetas eeksch prajeffehm effi wiljinajis, bagatneeku netaisnibu zaur pirsteem laisdams zaur, pret nabageem netaisns buhdams un fä few mantas krahdams, tad fargees, tad tu likkumu sohdbai ne-isbehgfi!"

Sifters wehl luhdijahs: „Keisariska Majestete, es no schi brihscha ne no weena nekahdas dahwanas negribbu nemt."

U to Pehtereis atbild: „Par tahdeem publineem, kur bes prajeffehm isdohdahs naidigas firdis kluffinahht un saweenohht mihlestibä, tur lai tee saweenoti draugi, ja teem tä patihf, tewi apdahwina ar pateizibu. Bet kad tu eeprecksch maku nemm sawa waku ween pildidams, tad

fargees! Es no schi brihscha tawus darbus un tawu dshwofschanu uswalteschu."

Sifteram drebbuki aprimma, winsch aischahja apmeerinahht mahjä.

Pehtereis scho filteri nodema fleppeni polizejas usraudschichanai, bet kad atradda, fa wiinu dshwofschana un isturreschanaas weenumehr beswainiga, tad Keisars preezajahs par tahda wihra gohda firdi, wiinu pa-augstina-dams augstakä amatä.

(Uf preckschu wehl.)

A t b i l d a s.

J. S. — U. Paldeens! Bet biju jau par scho paschu leetu rakstu aiskutijis, fo man G. J. S. peesubtija.

Laffitaji tohy lubgti, S. D. B. f. to par faunu neenem, fa wiinam gaddijees to paschu stahitu pahrgelt, fo jau femnahht zits precksch Latweeschem reis pahrgelhis. La nelaima arri nau leela, kad labbu leetu diwiris dshd. Latw. aw. apghadatajs.

Labhibas un pretschu tirgus Jelgawä, 15. Mai, Rihgä, 13. Mai un Ceepajä, 12. Febr. 1872. gaddä.

Makfaja par:	Jelgawä.	Rihgä.	Ceepajä.
1/3 Ischem. (1 puhru) rudsu	2 r. 25 f.	2 r. 60 f.	2 r. 30 f.
1/3 " (1 ") fweeschu	4 " 50 "	4 " 50 "	4 " 80 "
1/3 " (1 ") meeschu	2 " — "	2 " 30 "	2 " — "
1/3 " (1 ") auu	1 " 25 "	1 " 60 "	1 " 15 "
1/3 " (1 ") firau	2 " — "	3 " 25 "	3 " — "
1/3 " (1 ") ruyju rudsu miltu	2 " — "	2 " 35 "	2 " 25 "
1/3 " (1 ") bhdelenu	3 " — "	4 " — "	3 " 25 "
1/3 " (1 ") fweeschu miltu	4 " 50 "	5 " — "	5 " — "
1/3 " (1 ") meeschu putrainu	2 " 75 "	3 " 75 "	3 " 50 "
1/3 " (1 ") kartoffeli	— 60 "	1 " 15 "	1 " — "
10 yudu (1 birlawu) feena	4 r. — f.	4 r. 50 f.	4 r. — f.
1/2 " (20 mahz.) fweesta	4 " — "	5 " 20 "	5 " — "
1/2 " (20 ") dshelles	— 90 "	1 " 15 "	— 90 "
1/2 " (20 ") tabaka	1 " 50 "	1 " 25 "	1 " 80 "
1/2 " (20 ") schstihu appiru	— — "	— — "	— — "
1/2 " (20 ") krohna kinnu	2 " 50 "	2 " 25 "	2 " — "
1/2 " (20 ") bracka	2 " — "	1 " 90 "	1 " 20 "
1 muzzu kinnu fehllu	10 " — "	9 " 50 "	8 " — "
1 " kllu	10 " — "	11 " — "	15 " — "
10 yudu kartanas fahls	6 " 75 "	6 " 25 "	— — "
10 " baitas rupjas fahls	6 " 40 "	6 " — "	6 " — "
10 " " smalkas fahls	6 " 25 "	6 " — "	6 " — "

Latw. Awischu apghadatajs: **J. W. Sakranowicz.**

S l u d d i n a s c h a n a s.

Mahwes peemina.
Zahseem rabdeem un pushtameem laischu scho skumju wehiti, fa 4 nedelu starpä, no 16. Merz libdi 16. April, Deews zaur laizigu nahwi irr no schibs pasfaules aizmajis: maanu mihlu **wahiti** un mannam Muzawas brahlim **diwi** mihlus, tohs jaunatohs behrniaus: dehtiau **Aleksanderu** 3 1/2 gaddus un **wenigu** meitiau **Villi** 1 1/2 gaddus wezzu. — Pehz mihlas mahtes februjam, wezzaki raud pebz mihleem, gudreem behrnizeem!
G. J. Schönberg.

No Siultes pagasta waldschanas, Dohbeles aprinki, tohy sluddinahs, fa pee tabs paschas **10. Juni 1872** tas pahrtaischanas darbš pee Siultes fohlas nauma, kursch ar eerekschinaschana to materialu peeweschanu un leezeneeku stelleschana us 1941 rubl. 55 kap. f., pebz zimernakana un mudrneeka anshlatka, nolikt us masahthohlschenu nahs. Alahatkas siakas irr latru seideen Siultes teefas namma dabujamas redseht.
Ihpaschi teel peemeldehte, fa 1/3 dalka salogä, tam kas us ta darba gribb fohliht buhs ja-seeleek.
Siultis, 8. Mai 1872. 3
(Nr. 144.) Pag. wezzak.: **R. Weinberg.**
Scrihw.: **Berg.**

Neuhof Neufeltes pagasta waldschana darra firnamu, fa **30. Mai sch. g.** no Neuhof Neufeltes magazines 400 mehri rudsu us wairabfohlschenu tiks pahrdohiti. La pahrdohschana notits **Majs Bahrbeles** muischä. 3
Neuhof Neufeltes pag. wald., 6. Mat 1872.
(Nr. 44.) Pag. wezz.: **Kandertehn + + +**
Scrihw.: **J. Kosewaki.**
Palihga fohlotajis kursch siyris kreemu un latweeschu walledä un rakstibä, lai weetezajhs pee Krohna-Wirzamas pagasta waldschanas ar fawcem leezibas rakfeem. Fa lobne irr nosureesta 150 rubli sudr. par gaddu. 1
Kr. Wirzamas pag. waldisch., 20. April 1872.
(Nr. 250.) Pag. wezz.: **J. Aufmann.**
(S. W.) Scrihw.: **Kag.**

Braumbergu pagasta waldifchana zaur scho finnamu darra, ka scha gadda 26. Matja pulstien trijös pehz vusdeenas tas muhneku un stufaturu darbs pee tabs scha pagasta buhwejamahs floblas malabtfuolittajeem tiks nodahis. Tee nu walee nollblanti ter pee schijs pagasta waldifchana eestattami. 2

Falsgrahwé, 8. Mai 1872. Nr. 168. (S. W.) Pagasta wezz.: J. Rosenbergr.

Kad par to mantu ta libdfschinniga Salkas-muffchas Dreimanna fainneeka David Schrader parahdu deht konkurie spreeita, tad no Salkas-muffchas pagasta teefas wiffi parahdu dewest ta pascha teel usizinati sawas praffifchanao wiswehlekais libds 26. Juni sch. g., kurra deena par to weentgu isflehgfchanao termina nollfta, sche peedohi un perabdiht, ar to fannu, ka wehlahf nemeens neifs klauftis. 2

Salkas-muffchas teefasnamma, 26. April 1872. (Nr. 123.) Preekfchfchd.: A. Friedemann. (S. W.) Teef. Nr.: A. Grün.

Sawzem draungeem un wafchfameem te fannamu darra, ka arri schiani gadda efmu dabufis tabs ihlenahs Gistrotku Steiermarkes patent iftaptres no kaufera tebrauda, ar selta raffrem, fos par tabur ihiti derrigahm ir atrafas un no daufi fainneekem, renitneekem un amantneekem par tabdahn apleginatas. Tadeht schabs ufteizu wiffieem, kas wehl schabdas iftaptres nau wiflufchi, lai arri probeu un tee wafchl tad atradibis, ka pabr schuhm nau zittas labbafas un lehtalas ifstaptes. Heridjan ufllaweju diamant iftaptres atminus, kas titpat labbi ta englifchu wihles. 1

Johannes Mitschke, Ribgä,

tebrauda prezzu un fchaujamu ribku bohde, Kungu eela, ta obtra bohde no Sinder eelas fubra.

Uwafschä parahitijufcham preekfch labdahn deenahm ir nofagta II. walfs-aifteenefchanao bikete ar winneft. fer. 10,513 Nr. 36. Wiafch awfobla tum, kas winnam peepalibdehs to atkal ardaduht, 25 rubl. f. pateizibas mafkas.

Zaur scho arri teel peefohdinahis, lai fargabs to biketi wirt. 1

Judrik Grims
no Raibahsmuffchas (Bunthof).

Zaur scho tohu finnamo darribts, ka es Zelgawä par adwofatu efmu apmettees, taggad fowä wafcha namma Swebies eela Nr. 16 Ribwoju un preekfch wiffieem taifnibu un refts welle daneem no pulstien 8-11 no ribta un no pulstien 3-4 wehz vusdeenas buhfdhu mahjas atrob-dams. Zelgawä, April mehnafsi 1872. 1

Oberhofgerichts adwofats
Vorkampff-Laue, jaunatais.

Wiffieem manneem andelesdraungeem tik frefnigi pateizohs, kas man libds schim Zelgawä daufi gaddus. Pubzes namma pee Dohbeles wabrteem, to ufizizibu schiafkojufchi un taggad affal wiffieem manneem wezzerem andelesdraungeem finnamu darra, ka es Ribgä, Zelgawas foritarte, Krasina namma Nr. 12, bohdi efmu eerfitejis un wiffulabato prezzu angabdajis, ka: fikes, fahli, tabaku u. t. j. er.: dafchoafchadas wezzes un par to lehtako tirgu pahdohdu; zaur scho mibli wiffus luhdsu manni apmekleht. Ribgä, 19. April 1872. 1

J. Weinberg.

Wrena labba dubbultfobru flinte no Brauna kunga fabrika eeffh Ribgäs ter pahdoh-dama; flabrakas ftaas fohymanna G. A. Georaj bohfi, teelaja eela, pretti Latweefchu bafnijai, Zelgawä. 1

No jenzures atwehlehts. Ribgä, 15. Mai 1872.

Zelgawas draudfes-banka,

no Zelgawas pilfsehta draudfes apgalwota,

affdohd naudu preti fihlahm no obligazionehm a 9 proz. par gaddu,
" " " selta un fubrableetahm a 9 " " "
" " " wehtrwawihreem a 7 " " "
" " " wirt jeb pahdohd wefles a 7-8 1/2 " " "
un peereem naudu uf intrefsehm. Zatreffes teel no tabs deenas, kad kapitahls eemalfahis, arehfinatas, un proht: uf nepilnu gadda laifu a 4 proz. par gaddu,
uf pilnu gaddu un ilgahf a 5 " " " 2

Zelgawä, April mehn. 1872.

Direkzija.

Tuffums.

Zaur scho darra es wiffieem finnamu, ka man no Kursemmes oberhofteefas Tuffums par fihwesweelu eerahdibis, un ka ar mannim tur fittsgeberga namma no 10. Mai f. g. ifdeenas — rikkai fwehdeenas un fwehflu deenas ne — preekfchvudeenas no pulst. 8 libds 11 un pehzvudeenas no pulst. 3 libds 5 warrehs dabuht apyannatees. Tuffumä, 6. Mai 1872. 2

A. Buettner,
oberhofteefas adwofats.

Dohbeles
latw. dfeed. beedri teel luhari. Dohbeles muiffcha uf teateri un weefibas wafkaru tai 28. Mai pulst. 5 walfara fanaht. Beedri war weefus eewest.
Dohbeles latw. dfeed. beedriba.

Tai nakti no 4. uf 5. Mai sch. g. ir no ta labdarifchanao namma ta Kursemmes flinneeku namma diwi wafantaf feht, Janis un Zuris fmuhtufchi.

Tadeht teel wiffas pilfsehtu un laulu woltaju teefas peemeteras, arufchanao goddijumä minnetus wafantaf appafch arwetes pee labdarifchanao namma kantora nitneta flinneeku namma nofuf-tiht. Janina iffartia: matti un ufazjis galfchaf, azjis wellelas, deggums ftraps, mutte wufididflga; angebrees bij tas ar manelt no wellelas wufwad-mallas, welleku welfi, bikies no faldatu drabnas un wafalabim; matti tom bij ihfi apyirtii.

Zura iffartia: wezzums no faldem 11 gaddeem, augams 1 arfchini 12 wehchofas, no gibnja weffels, matti un ufazjis galfchaf, azjis fillas, deggums refnis, mutte mehrena, fmaftris fojiz; angebrees tas bij ar fwahrteem un bifsehm no wellelas wufwadmallas, welle no rubtatnas wufwadmallas un wafalabim, matti gawri. Zelgawä, 5. Mai 1872. (Nr. 365.)

Grabmatu finna.

Braktu Bufch grabmatu bohde, Ribgä un zittas grabmatu bohdes Ribgä un Zelgawä ter dabujamas fchabdas jaunaf grabmatas:

Majais Ahbolu dahrfneeks jeb Bamahzifchana ne ween par to, ka augtu fehti no fehlahm audfejani, pohlejani ec., ka laulu jeb mefchu fehti fohpojani; bei arri wehl daufi zittas derrigaf mahzibas, kas dahru wihfotajeem un fohwejeem jafim. Nr 47 bidehtu if ftoiteroja un farakfija S. Klewers. Mafka wablä eeferta 50 fap.

Par wetti miehlets. Stabfte ff Wifjemmes fenlatteem no M. Laby. Mafka 25 fap. Tad wehl braktu Bufch grabmatu bohde warre dabuht no grabmatu: **Stabfte, ka Stolunbus Ameriku ufghaja.** Pahrukkobts no J. Nathminder. Mafka, agrahf 40, taggad tiffat 30 fap. 2

Dakteris Meyer, kas libds fchim kattoku eela dshiwaja, taggad eemtefes **cfera eela** Awona namma Nr. 15, wrettim latweefchu bafnijai. 2

Lohpu ifrahdifchana Dohbele.

Lohpu ifrahdifchanao deenas
1) arri fentlohpju mafchinas un eerohfchi tiks ifrahdiiti;
2) fowä atfchelitä weitä arri bittes un bifchu fohweju teetas tiks ifrahditas.
Tadeht luhdjam un ufazijnajam wiffus bifchu fohwejus, fentlohpjus, mafchinu fabrikantus un faurmannus, kas pee tabs tabdas ifrahdifchanao qribb webeedrotees, lai peeteizahs pee Breaner kunga Dohbele libds 1. Juni sch. g.

Tad arri fannojam 1) ka peeteifchanao termiafch preekfch ifrahdameem lohpjeem libds 1. Juni ter aifjelti, 2) ka neweenam ifrahditajam nau aifleeztes ebdamo fawam lohpam doht libds no mahjam. 2

Komiteja.

Zelgawä.

Zaur scho darra es wiffieem finnamu, ka es fcheit war dakteru efmu ufmettees. Manaf dshiwewitf atrobdaas teelaja eela, wulftiemu-taifitaja Wendela namma, blafkam falkajam Sotzgerm. Ar mannim warr dabuht runnabt: ribtis no pulstien 8 libds 10 un wafaktares no pulst. 4 libds 5. 3

Dr. S. Claasen.

Weena **Kellawas laiuwa** (Nahrag laiuwa) ir pahdohdama pee fainneeka Zahne Kreuhmia eeffh Bolderaa.

Druckahis pee J. W. Steffenhagen un dehta.